
Regeringen og Venstre, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten, Det Konservative Folkeparti, Nye Borgerlige, Liberal Alliance og Alternativet er enige om, at der er brug for i højere grad at udnytte det store potentiale, som findes i den offentlige sektor. Dydige medarbejdere skal have bedre rammer for at skabe velfærd gennem nærhed og omsorg for borgerne. Partierne er enige om, at der er brug for mere frihed, tillid og sund fornuft og større arbejdsro og plads til at lave lokale løsninger tæt på borgeren. Hvor det faglige skøn vejer tungere end procesregler. Det skal løfte kvaliteten af velfærden og de resultater, borgerne oplever, når de er i kontakt med den offentlige sektor.

Skiftende regeringer har i knap fire årtier arbejdet for at nedbringe mængden af bureaukrati i den offentlige sektor. De mange politikker, strategier og handleplaner har imidlertid ikke indfriet ambitionerne. Reguleringsmængden er tværtimod tiltaget over tid, og de offentlige ansatte oplever, at der er kommet flere regler, som tager tid fra kerneopgaven tæt på borgeren.

Partierne er enige om at indgå velfærdsaftaler med en række kommuner, hvor medarbejdere, ledere og borgere sættes mest muligt fri af statslig og kommunal regulering med henblik på at udvikle velfærden og skabe større lokalt handlerum. Velfærdsaftaler bygger på en tro på, at vi får velfærd af højere kvalitet med lokale løsninger tæt på borgerne. Vi skal fra politisk niveau bruge kræfterne på at sætte retning for velfærden. Og derfra overlade opgaven til de dygtige offentlige medarbejdere og ledere til at skabe tydelige resultater i den velfærd, borgerne modtager.

Velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet

På dagtilbudsområdet skal der søges indgået velfærdsaftaler med Rebild Kommune og Helsingør Kommune med henblik på at skabe øget kvalitet og plads til faglighed i velfærden. Aftalepartierne lægger til grund, at kommunerne vil udnytte friheden til at prioritere og styrke kvaliteten i velfærden til gavn for kommunernes børn og deres forældre.

I de to kommuner fraviges statslige og kommunale regler i videst muligt omfang i en treårig forsøgsperiode, så der lokalt kan findes nye, kloge veje i opgaveløsningen på dagtilbudsområdet. Det er i den sammenhæng vigtigt, at de fravegne statslige og kommunale regler ikke blot erstattes af nye lokale regler, så dagtilbuddene ikke opnår den ønskede frihed.

Aftalepartierne noterer sig i den forbindelse, at Rebild Kommune og Helsingør Kommune har forpligtet sig til at søge tilslutning i deres respektive byråd til i videst muligt omfang at fjerne kommunal regulering og dokumentationskrav mv.,

således at dagtilbuddene får mest mulig frihed. Aftalepartierne opfordrer kommunalpolitikerne fra deres lokale partier til at støtte op om denne dagsorden.

Ambitionen er, at erfaringerne med velfærdsaftaler kan anvendes som inspiration i arbejdet med at tegne stregerne for fremtidens velfærdssamfund på dagtilbudsområdet.

Det er vigtigt for aftalepartierne, at frisættelsen kommer de enkelte dagtilbud til gode, så ledere og pædagogisk personale får betydelig frihed til at tilrettelægge dagtilbuddene efter lokale ønsker og behov til gavn for børnene og deres forældre.

Det er endvidere vigtigt for aftalepartierne, at forældrene, herunder i forældrebestyrelserne, inddrages aktivt i de lokale processer med at skabe nye løsninger. Forældrene skal fortsat være trygge ved at sende deres børn i dagtilbud. Derfor skal de tidligt i processen tages med på råd, så der fra start sikres opbakning hele vejen rundt. Det er et centralt opmærksomhedspunkt for aftalepartierne, at det er reflekteret i de endelige velfærdsaftaler, som indgås med kommunerne.

Hegnspæle for velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet

Udgangspunktet for velfærdsaftalerne på dagtilbudsområdet er frihed fra dagtilbudsloven og tilhørende bekendtgørelser. Aftalepartierne er således enige om, at kommuner og dagtilbud skal frisættes herfra. Der vil dog være nogle få centrale hegnspæle, som kommuner og dagtilbud fortsat vil skulle efterleve. De konkrete hegnspæle er fastsat nedenfor i tabel 1.

Tabel 1 – hegnspæle på dagtilbudsområdet

Hegnspæle	Beskrivelse af hegnspæl
Kommunalbestyrelsens ansvar	Den nuværende ansvarsfordeling fastholdes, således at kommunerne fortsat har det overordnede ansvar. Det betyder bl.a., at kommunerne fortsat vil have ansvaret for at føre tilsyn med dagtilbud mv. Herudover følger, at kommunen fortsat skal anvise pladser i tilbud under den kommunale forsyning, opkræve forældrebetaling mv. Privatinstitutioner vil ligeledes fortsat selv skulle optage børn, opkræve forældrebetaling mv.
Formålsbestemmelse for dagtilbud	Formålsbestemmelsen for dagtilbud fastholdes. Formålsbestemmelsen fastlægger den overordnede retning, som alle dagtilbud skal arbejde efter. Det gælder bl.a., at de skal give børn tryghed og om-sorg og sikre, at de trives, lærer, dannes og udvikles.
Ejer- og driftsformer, herunder etableringsret for privatinstitutioner	Reglerne om etablering og drift af daginstitutioner og dagpleje fastholdes. Det betyder bl.a., at private leverandører, der fx er organiseret som selvejende institutioner, fortsat har etableringsret, hvis de kan leve op til de kommunalt fastsatte godkendelseskrav.
Tilskud og forældrebetaling	De nuværende regler om tilskud og forældrebetaling i dagtilbud fastholdes. Det gælder bl.a. loftet for forældrebetalingen, retten til økonomisk fripladstilskud mv. Dette omfatter også retten til at få et tilskud til en plads i en privatinstitution.
Forsyningsforpligtelse og pas-	Reglerne om forsyningsforpligtelse og pasningsgaranti fasthol-

ningsgaranti	des. Det betyder bl.a., at kommunen fortsat skal stille de nødvendige pladser til rådighed, ligesom forældre fortsat har ret til at få en plads i dagtilbud inden for de lovfastede grænser for pasningsgarantien.
Børneattester	Reglerne om indhentelse af børneattester i dagtilbud mv. fastholdes. Dermed skal der fortsat indhentes børneattester på personale, som ansættes i dagtilbud mv. Dermed sikres det, at den enkelte arbejdsgiver oplyses om evt. seksuelle krænkelser begået mod børn og unge forud for ansættelsen af personale.
Klageadgang til Ankestyrelsen	Klageadgangen til Ankestyrelsen over kommunalbestyrelsens afgørelser efter dagtilbudsloven fastholdes ift. de få centrale hegnsplæ, samt de rettigheder og krav, der gives frihed fra, men som den enkelte kommune måtte vælge at fastholde.
Støtte i dagtilbud	Reglerne om støtte i dagtilbud fastholdes. Dermed vil kommunerne fortsat skulle sikre børn den nødvendige støtte i dagtilbuddene.
Dansk som hovedsprog	De nuværende regler om dansk som hovedsprog fastholdes. Det betyder, at hovedsproget i alle dagtilbud mv. skal være dansk. Herudover vil det fortsat gælde, at forældre, som får tilskud til at passe deres egne børn, fortsat skal have tilstrækkelige danskundskaber til at kunne understøtte deres børns dansksproglige udvikling.
Ret til plads i anden kommune	Reglerne om plads i dagtilbud i en anden kommune fastholdes. Dermed vil forældre i de to kommuner fortsat have ret til en dagtilbudsplads i en anden kommune, såfremt denne kommune ikke har lukket for ventelisterne efter reglerne herom i bekendtgørelse om dagtilbud.
Tilskud til private pasningsordninger	Retten til tilskud til private pasningsordninger fastholdes. Dette omfatter bl.a. tilskudsberegning, at dansk skal være hovedsprog, og at der skal tilrettelægges pædagogiske læringsmiljøer, der indholdsmæssigt står mål med den pædagogiske læreplan.

Udover ovenstående hegnsplæ er aftalepartierne enige om, at puljemidler, som er eller vil blive udbetalt af staten til de to kommuner, vil skulle bruges inden for formålet med den enkelte pulje.

Frihedsgrader for velfærdsaftaler på dagtilbudsområdet

Ud over de få, centrale hegnsplæ, vil kommuner og dagtilbud i de to kommuner blive sat fri fra reglerne i dagtilbudsloven og tilhørende bekendtgørelser, så længe velfærdsaftalerne løber. Dermed får kommuner og dagtilbud i denne periode betydelige frihedsgrader, som de ikke har i dag.

Aftalepartierne noterer sig i den sammenhæng, at frisættelsen bl.a. indebærer, at kommuner og dagtilbud i de to kommuner ikke vil være forpligtede til at følge de proces- og formkrav, som ligger i den pædagogiske læreplan. De vil ligeledes ikke være forpligtede til at gennemføre sprogvurdering og sprogstimulering eller til at fastsætte og offentliggøre retningslinjer for optagelse, udmeldelse mv. Kommuner og dagtilbud vil endvidere ikke være forpligtede til at tilbyde et sundt frokostmåltid til alle børn i daginstitutioner, optage børn i obligatorisk læringstilbud eller

fordele børn fra udsatte boligområder. Og hertil kommer en række øvrige regler i dagtilbudsloven og tilhørende bekendtgørelser.

Aftalepartierne er enige om, at udgangspunktet for velfærdsaftalerne er mest mulig frihed til institutionerne på dagtilbudsområdet, men at der samtidig skal være mulighed for, at kommunerne kan vælge enkelte regler til, hvis de fortsat ønsker at gøre brug heraf. Denne mulighed vil skulle sikres i den kommende lovproces.

Såfremt Rebild Kommune og Helsingør Kommune rejser konkrete ønsker om yderligere frihedsgrader, er aftalepartierne enige om at se positivt herpå. Eventuelle yderligere ønsker vil således blive forelagt aftalekredsen.

Opfølgning og evaluering

Aftalepartierne er enige om, at der er i fællesskab med deltagerkommunerne skal foretages opfølgning på erfaringer og resultater. Disse skal bruges som inspiration til at tegne fremtidens offentlige sektor og styrke velfærden på tværs af hele landet.

Evalueringen søges tilrettelagt, så erfaringerne - såvel gode som mindre gode - så vidt muligt kan indgå i overvejelserne om eventuelle ændringer i lovgivningen i så god tid før forsøgets ophør som muligt med henblik på at sikre en så smidig overgang som muligt.

Som led i evalueringen vil der bl.a. skulle foretages kvalitative opfølgninger i form af observationer og interviews med fx ledere, medarbejdere og forældre. Herudover vil der - idet omfang det lader sig gøre lokalt - ske opfølgning på kvantitative indikatorer, herunder medarbejdertrivsel, brugertilfredshed mv.

I evalueringen vil der bl.a. skulle ses på, om kommunerne har fraveget reglerne om den pædagogiske læreplan og i givet fald, hvordan der alternativt er arbejdet med det pædagogiske grundlag og det brede børnesyn, der er bred konsensus om på dagtilbudsområdet.

Aftalepartierne er endvidere enige om, at aftalekredsen en gang årligt i forsøgsperioden skal mødes med de involverede kommuner og drøfte status på arbejdet med velfærdsaftalerne. Børne- og undervisningsministeren inviterer til møderne.

Børne- og Undervisningsministeriet vil senest 1 år før forsøgets ophør gå i dialog med de deltagende kommuner om, hvilken retstilstand der konkret vil gælde efter ophør af forsøget.

Ikrafttræden og implementering

Aftalepartierne er enige om, at regeringen hurtigst muligt fremsætter forslag til lovgivning, der udmønter aftalen og frisætter de omfattede kommuner og dagtilbud. Aftalepartierne er endvidere enige om, at velfærdsaftalerne gælder til og med den 30. juni 2024. Dette medfører, at dagtilbud mv. og kommuner skal vende tilbage til lovgivningens almindelige regler ved forsøgets ophør, med mindre Folketinget i mellemtiden træffer beslutning om ændring af de almindelige regler på baggrund af blandt andet erfaringer fra velfærdsaftalerne.

Aftalepartierne noterer sig endvidere, at regeringen understøtter udmøntningen af velfærdsaftalerne gennem etablering af velfærdsnetværk på hvert område bestående af deltagerkommuner på det pågældende område samt det relevante ressortministerium. Det relevante ressortministerium understøtter netværket med sparring, vidensdeling og erfaringsopsamling.